

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII
NA 2019 ROK**

przyjętego uchwałą 21/III/2018 Rady Miasta Rybnika z 13 grudnia 2018 r.

Sprawozdanie sporządzone zostało na podstawie danych zgromadzonych w Wydziale Polityki Społecznej oraz przekazanych przez współrealizatorów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2019 roku, zwanego dalej „Programem”, tj. Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku, Zespół Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Rybniku, Dom Dziecka w Rybniku, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rybniku, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Rybniku, podmioty prowadzące działalność leczniczą, placówki oświatowe, Biuro Działalności Gospodarczej, Straż Miejską w Rybniku, Komendę Miejską Policji w Rybniku, oraz organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

1. Łączna wysokość środków finansowych, zaplanowanych w budżecie gminy na realizację Programu w 2019 roku: **3 150 000 zł.**
2. Łączna wysokość środków finansowych, uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych: **3 243 366,82 zł.**
3. Wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację Programu: **3 004 283,33 zł.**
4. Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych (z wyjątkiem piwa), uchwalony przez radę gminy (sklepy i lokale gastronomiczne): stan na 31 grudnia 2019 r.:
  - maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży: **700,**

- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży: **1 100**.

Limity zostały ponadto podzielone w następujący sposób:

- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4.5% zawartości alkoholu oraz na piwo: **700**,
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4.5% do 18% zawartości alkoholu: **520**,
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu: **580**.

5. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - **262**.
6. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - **188**.
7. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - **232**.
8. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - **117**.
9. Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, ważnych w 2019 r. (stan na 31 grudnia 2019 r.):
  - zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - **718**,
  - zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - **387**.
10. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2019 r.:
  - zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - **79**,
  - zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - **84**.

11. Liczba wydanych jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych: **179**, w tym jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych: **0**.
12. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych (stan na 31 grudnia 2019 r.) – **292,31**.
13. W 2019 roku nie przekroczono ustalonej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą nr 755/XLVIII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Rybnika.
14. W 2019 roku stosowano zasady usytuowania na terenie Miasta Rybnika miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą nr 804/L/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 13 września 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Rybnika miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
15. Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.) ogłoszone zostały dwa otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów, na realizację w 2019 roku zadań publicznych w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, na zadania wskazane w „Programie współpracy Miasta Rybnika z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 rok”, przyjętym uchwałą nr 855/LII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 8 listopada 2018 r.

Wykaz zadań publicznych zleconych do realizacji podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym

Projekty z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi – dotacja udzielona 329 000 zł, w tym:

- 1) Rybnickiemu Młodzieżowemu Klubowi Sportowemu w Rybniku z siedzibą przy ul. Powstańców Śląskich 40/42 na zadanie pn. W zdrowym ciele zdrowy duch, czyli promocja zdrowego stylu życia dzieci oraz młodzieży w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi – 18 600 zł;

- 2) Bombowej Fundacji z siedzibą w Rybniku przy ul. 1 Maja 25/2 na zadanie pn. Działanie i wyobraźnia – 18 850 zł;
- 3) Stowarzyszeniu „17-tka” z siedzibą w Rybniku na Osiedlu Południe 17b/2 na zadania:
  - Pozytywnie zakręcenie - letni obóz profilaktyczny – 5 440 zł,
  - Rybnicki System Profilaktyki Społecznej – 11 700 zł;
- 4) Fundacji Po Skrzydła z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Wasilewskiego 3/lb na zadanie pn. Bądź żyrafą, czyli życie bez przemocy – 24 440 zł;
- 4) Stowarzyszeniu Przyjaciół i Wychowanków Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku - DLA DOBRA z siedzibą w Rybniku przy ul. Małachowskiego 145 na zadanie pn. Jak zdrowo i bezpiecznie spędzać czas wolny? – 8 520 zł;
- 5) Rybnickiemu Stowarzyszeniu Abstynenckiemu „ZGODA” z siedzibą w Rybniku przy ul. Saint Vallier 4 na zadanie pn. ŻYCIE NA TRZEŹWO – 40 000 zł;
- 6) Regionalnemu Towarzystwu Oświaty Zdrowotnej w Rybniku z siedzibą przy ul. Gwarków 14 na zadania pn.:
  - TRATWA – 20 000 zł,
  - „Życie jest warte tego aby przeżyć je w zdrowiu i w trzeźwości” – konferencje – 9 950 zł;
- 7) Stowarzyszeniu Strefa WzW, wolnych z wyboru z siedzibą w Rybniku przy ul. Sosnowej 7 na zadanie pn. POZYTYWKA 2019 – 35 000 zł;
- 8) ZHP Chorągwi Śląskiej Hufcowi Ziemi Rybnickiej w Rybniku z siedzibą przy ul. Szafranka 7 na zadanie pn. CZAS NA ZDROWY TRYB ŻYCIA BEZ NAŁOGÓW – 15 000 zł;
- 9) Stowarzyszeniu Instytut Społeczny Silesia z siedzibą w Rybniku przy ul. Maksymiliana Basisty 6 na zadanie pn. Procenty to nie tylko alkohol – 11 100 zł;
- 10) Stowarzyszeniu na rzecz psychoprofilaktyki i promocji zdrowia psychicznego VALIDUS z siedzibą w Rybniku przy ul. Andersa 6 na zadanie pn. Młodość bez alkoholu - to możliwe! – 10 400 zł;
- 11) Stowarzyszeniu Promocji Zdrowia i Trzeźwości „INTEGRUM” z siedzibą w Rybniku przy ul. Lompy 10 na zadanie pn. Program rozwojowy dla osób uzależnionych od alkoholu oraz osób pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym – 100 000 zł;

Projekty z zakresu zwalczania narkomanii – dotacja udzielona 236 600 zł, w tym:

- 1) Stowarzyszeniu „17-tka” z siedzibą w Rybniku na Osiedlu Południe 17b/2 na zadanie pn. Sztuka emocji – 13 600 zł;
- 2) Fundacji Po Skrzydła z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Wasilewskiego 3/lb na zadanie pn. Na krawędzi życia - profilaktyka uzależnień od narkotyków wśród dzieci i młodzieży – 22 000 zł;
- 3) Regionalnemu Towarzystwu Oświaty Zdrowotnej w Rybniku z siedzibą przy ul. Gwarków 14 na zadanie pn. Akademia Dojrzałości – 10 000 zł;
- 4) Stowarzyszeniu Promocji Zdrowia i Trzeźwości „INTEGRUM” z siedzibą w Rybniku przy ul. Lompy 10 na zadanie pn. Program terapeutyczny dla osób szkodliwie używających i uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin – 100 000 zł;
- 5) Klubowi Sportowemu „Rymer” Rybnik z siedzibą w Rybniku przy ul. Górnośląskiej na zadanie pn. Żyj 100 lat - program profilaktyczny na jubileusz 100-lecia istnienia KS Rymer – 7 650 zł;
- 6) Fundacji Kumak z siedzibą w Rybniku przy ul. Dworcowej 26/5 na zadanie pn. Życie bez przypału – 12 630 zł;
- 7) Fundacji FENIX - Powstań do Życia z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim przy ul. Pawła Pośpiecha 1A na zadanie pn. Decyzja należy do Ciebie – 7 800 zł;
- 8) Stowarzyszeniu Na Rzecz Pomocy i Wspierania Dzieci i Młodzieży „Uskrzydleni” z siedzibą w Rybniku przy ul. Barbary 22b na zadanie pn. Odpłyn z nami, nie z narkotykami! – 10 000 zł;
- 9) Fundacji Centrum Działań Profilaktycznych z siedzibą w Wieliczce przy ul. Kościuszki 39a na zadanie pn. Szkolna Interwencja Profilaktyczna - rekomendowany program profilaktyki selektywnej i wskazującej – 14 228 zł;
- 10) Fundacji Wychowanie i Profilaktyka im. Filipa Neri z siedzibą w Zielonkach przy ul. Lawendowej 17 na zadanie pn. Zwalczanie i przeciwdziałanie narkomanii oraz innym uzależnieniom i ryzykownym zachowaniom poprzez program profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów”, skierowany do młodzieży, nauczycieli i rodziców – 26 692 zł;
- 11) Stowarzyszeniu Przyjaciół i Wychowanków Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku - DLA DOBRA z siedzibą w Rybniku przy ul. Małachowskiego 145 na zadanie pn. Nałogom NIE - turystyka TAK. Warsztaty i wyjazdy profilaktyczno-integracyjne 2019 – 12 000 zł.

16. Jednostki organizacyjne Miasta zrealizowały następujące zadania:

- 1) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – sfinansowano działania profilaktyczne w kwocie **354 072,79 zł.**
- 2) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań – sfinansowano programy profilaktyczny „Przystań! Bądź trzeźwy” oraz „Przystań! Bądź wolny” w kwocie **7 934,81 zł.**
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Mieszkanie nr 1 – sfinansowano warsztaty profilaktyczne „Młodość bez uzależnień” w kwocie **3 784,24.**
- 4) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Mieszkanie nr 2 – sfinansowano zajęcia profilaktyczno-wychowawcze z zakresu uzależnień i profilaktyki zdrowotnej w kwocie **8 296,34 zł.**
- 5) Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku – sfinansowano koszty funkcjonowania jednostki w ramach wsparcia działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym działalności Schroniska dla kobiet i kobiet z dziećmi w kwocie **772 224,14 zł.**
- 6) Dom Dziecka w Rybniku – zrealizowano cykl spotkań grupowych i indywidualnych w Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Rybniku, a także sfinansowano obóz profilaktyczny dla podopiecznych w kwocie **11 000 zł.**
- 7) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Mieszkanie nr 3 – sfinansowano program profilaktyczny dotyczący uzależnień i przeciwdziałania agresji dla podopiecznych w kwocie **4 000 zł.**

17. Zadania realizowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku.

Do końca sierpnia 2019 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku działała w składzie 10-osobowym, a od 1 września 2019 r. w składzie 9 osobowym. Do Komisji wpłynęły **302** wnioski o podjęcie działań w związku z nadużywaniem alkoholu, z czego **24** wnioski połączono z wcześniejszymi sprawami, a 25 wysłano do Sądu w ślad za zgłoszonymi tam wcześniej dokumentami uczestników postępowania.

Zakończono prowadzenie **195** spraw, m.in. z powodu ukończenia procesu leczenia odwykowego, stwierdzenia braku uzależnienia przez biegłych, zgonu uczestnika

postępowania lub przesłania do innej gminnej komisji zgodnie z właściwością terytorialną.

Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego: **249**. Koszt opłat sądowych: **32 236 zł**.

Komisja rozpatrzyła i wydała **82** postanowienia w zakresie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

W 2019 roku przeprowadzono **44** kontrole placówek handlowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Od stycznia 2019 roku 2 razy w miesiącu prowadzony był punkt konsultacyjno-informacyjny dla mieszkańców Rybnika. Jego celem było udzielanie informacji i wsparcia w zakresie problemów z nadużywaniem alkoholu. Skorzystało z niego 28 osób w przedziale wiekowym 22-72 lata.

W ramach działań profilaktycznych pn. „Przyszłość zależy od dzisiaj” przeprowadzono 24 spotkania z młodzieżą rybnickich szkół podstawowych, w których uczestniczyło 733 uczniów. W ramach podsumowania działań zorganizowano konferencję w dniu 22 października 2019 r.

Wynagrodzenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku za udział w jej posiedzeniach w roku 2019 wyniosło **161 400 zł**.

18. Biegli w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W roku 2019 roku zawarto 4 umowy z biegłymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Biegli wydali wspólnie **94** opinie lekarza psychiatry oraz psychologa lub specjalisty psychoterapii uzależnień w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na zlecenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku, co stanowiło wydatek w kwocie **28 200 zł**.

19. Miasto Rybnik w 2019 roku przystąpiło do kolejnych edycji ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Narkotyki? To mnie nie kręci!” oraz „Przemoc boli”, w ramach których zakupiło materiały edukacyjno-profilaktyczne

kampanii za kwotę 5 412 zł, które zostały przekazane do rybnickich placówek oświatowych.

20. Udzielono dofinansowania na warsztaty profilaktyczne w placówkach oświatowych, w łącznej kwocie **11 192 zł**.
21. Sfinansowano nagrody dla uczniów, którzy zostali wyróżnieni w konkursie profilaktycznym „Ja za 20 lat”, organizowanym w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2019” oraz w konkursie „Dalej od alkoholu – bliżej marzeń”, organizowanym przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku w kwocie **900 zł**.
22. Dofinansowano udział czterech członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku w szkoleniu pn. „Wpływ zmian legislacyjnych, regulacji prawnych i bieżących praktyk na działania profilaktyczne, terapeutyczne oraz interwencyjne” w kwocie **5 000 zł**.
23. Dofinansowano superwizję dla psychoterapeutów Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Leczenia Uzależnień, Opieki Psychiatrycznej i Pomocy Rodzinie „Integrum” w Rybniku w kwocie **3 000 zł**.
24. Informacje pozyskane od współrealizatorów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2019 roku:
  - 1) liczba zrealizowanych badań społecznych, dotyczących wzorców używania napojów alkoholowych (diagnoza problemów alkoholowych) – **117**,
  - 2) liczba zrealizowanych programów pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych – **18**,
  - 3) liczba osób objęta programami pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych – **926**,
  - 4) wydatki poniesione na wspieranie działalności środowisk abstynenckich – **40 000 zł**,
  - 5) wydatki poniesione na szkolenia w zakresie obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – **13 000 zł**,
  - 6) wydatki poniesione na placówki wsparcia dziennego – **1 000 000 zł**,

- 7) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach odbywających się w placówkach wsparcia dziennego – **465**,
- 8) wydatki poniesione na szkolenia i superwizje w pracy socjalnej – **4 690 zł**,
- 9) liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększanie świadomości młodzieży (rodziców) na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież – **48**,
- 10) liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w pozalekcyjnych zajęciach sportowych – **13 479**,
- 11) wydatki poniesione na kampanie, programy i działania edukacyjne promujące wychowanie dzieci bez przemocy – **24 940 zł**,
- 12) liczba przedsięwzięć skierowanych do rodziców, których dzieci piją alkohol – **4**,
- 13) liczba przeprowadzonych szkoleń (konferencji) z obszaru profilaktyki i rozwiązywanie problemów, związanych z używaniem narkotyków – **6**,
- 14) liczba przeszkolonych osób ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych i sprzedawców napojów alkoholowych – **17**,
- 15) liczba przeszkolonych osób w obszarze profilaktyki i rozwiązywanie problemów, związanych z używaniem narkotyków – **583**,
- 16) liczba ofiar przemocy, którym udzielono pomocy – **798**,
- 17) liczba przeprowadzonych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – **97**,
- 18) liczba sprawców przemocy, objętych programami edukacyjno-korekcyjnymi – **10**
- 19) wydatki poniesione na realizację programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej (w obszarze zwalczania i przeciwdziałania narkomanii) – **114 150 zł**,
- 20) liczba placówek oświatowych, w których realizowano programy profilaktyczne – **61**,
- 21) liczba wspartych realizacji programów rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego – **42**,
- 22) liczba osób objętych ww. programami rekomendowanymi – **4 653 osoby** (w tym: 3 662 dzieci i młodzieży, 458 pedagogów, nauczycieli i wychowawców, 533 rodziców i opiekunów),

- 23)** liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologicznej i prawnej, w związku z występowaniem problemu narkomanii w rodzinie – **24**,
- 24)** liczba osób uczestniczących w szkoleniach z obszaru profilaktyki i rozwiązywanie problemów, związanych z używaniem narkotyków– **18 310**,
- 25)** liczba osób objętych programami w obszarze pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków oraz zmniejszania marginalizacji społecznej tych osób – **300**,
- 26)** nakłady poniesione na realizację programów pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym – **200 000 zł**.

Sprawozdanie sporządziła Aleksandra Nieszporek